

LAUSUNTO

12.1.2023

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä HE 96/2022 vp eduskunnalle laeiksi eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain sekä yliopistolain 7 ja 37 §:n muuttamisesta

Eläinlääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Eläinlääkäriliitto yhtyy esityksen näkemykseen, jonka mukaan erikoistumiskoulutuksella kokonaisuutena on olennainen merkitys ammattikunnan osaamistason kohottamisen ja yhteiskunnallisiin osaamistarpeisiin vastaamisen kannalta. Eläinlääkärien erikoisosaamisen ja samalla erikoiseläinlääkärien tarve on lisääntynyt, ja on toivottavaa, että erikoiseläinlääkäreitä koulutetaan myös tulevaisuudessa.

Esityksessä todetaan, että koulutuksen tutkintomuotoisuuden poistuessa koulutukseen ei enää sovellettaisi yliopistolain 8 §:n säännöstä tutkintoon johtavan koulutuksen maksuttomuudesta. Tämä johtaisi siihen, että yliopisto voisi jatkossa periä koulutuksesta erikoistujalta maksuja. Lausuntopalautteen mukaan Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisellä tiedekunnalla ei tällä hetkellä ole koulutuksen maksullisuutta koskevia suunnitelmia, mutta se on ilmoittanut pitävänsä yleisesti ottaen kannatettavana, että maksuista voitaisiin säätää tulevaisuudessa, mikäli tarve niin vaatii. Erikoiseläinlääkärikoulutuksen maksullisuus ei ole toivottavaa, koska se ei edistäisi yhteistä tavoitetta lisätä erikoistuneiden eläinlääkärien määrää. Eläinlääkäriliitto kannattaa erikoistumiskoulutuksen säilyttämistä erikoistujalle maksuttomana, kuten myös lääkärien ja hammaslääkärien erikoistumiskoulutus on. Erikoistuja joutuu jo nyt vastaamaan kuluista, jotka syntyvät mahdollisesta asunnon vuokraamisesta koulutuspaikkakunnalta sekä matkustuskuluista kotipaikkakunnalle koulutuksen aikana. Erikoistujan itsensä tai hänen työnantajansa maksettavaksi tulevat lisäksi kurssimuotoisen koulutuksen maksut, jotka voivat olla tuhansia euroja.

Lisäksi erikoistuvan eläinlääkäriin palkassa on jo otettu huomioon erikoistujan asema koulutettavana ja se on selvästi muissa tehtävissä toimivalle, vastaavan kokemuksen omaavalle eläinlääkäriille maksettavaa palkkaa matalampi. On huomioitava, että jos lisäksi itse erikoistumiskoulutuksesta tulisi erikoistujalle kuluja, tämä vähentäisi eläinlääkärien motivaatiota sitoutua pidempiaikaiseen maksulliseen koulutukseen sekä mahdollisuuksia erikoistua. Uhkana on, että eläinlääkärit päätyvät suorittamaan kiinnostuksensa kohteena olevan eläinlääkinnän alan kotimaisia ja ulkomaisia jatkokoulutuksia, mutta jättävät varsinaisen erikoiseläinlääkärikoulutuksen suorittamatta.

Erikoistumiskoulutusta on tarpeen jatkuvasti kehittää. Ministeriöiden eli maa- ja metsätalousministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön on syytä käydä sekä keskenään että sidosryhmien kanssa säännöllisesti vuoropuhelua eläinlääkärien erikoistumiskoulutuksesta. Eläinlääkäriliitto ehdotti aiemmin esitysluonnokseen antamassaan lausunnossa, että perustettaisiin lakisääteinen elin, jonka tehtävinä ovat säännöllisesti seurata ja kehittää erikoiseläinlääkärikoulutusta sekä tehdä aloitteita tähän liittyen. Elineen tulisi kuulua ministeriöiden lisäksi ainakin koulutuksen järjestäjän, palvelujärjestelmän,

ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävien ja Eläinlääkäriliiton edustajat. Hallituksen esityksessä on lausuntopalautteosiossa Eläinlääkäriliiton ehdotuksen yhteydessä mainittu, ettei esitystä muutettu, sillä Helsingin yliopiston koordinoiman eläinlääketieteen koulutuksen kehittämistoiminnan, johon kuuluu mm. sidosryhmistä koostuva neuvottelukunta ja parhaillaan käynnissä oleva erikoiseläinlääkäriskoulutuksen kehittämishanke, katsotaan olevan tarkoitusta varten riittävää. Olemme yhä aiemmin esittämämme lakisääteisen erillisen elimen kannalla. Eläinlääketieteen koulutuksen kehittämistoimintaan kuuluvan neuvottelukunnan käsiteltävänä on paljon muitakin aiheita ja erikoiseläinlääkäriskoulutuksen kehittämishankekin päättyy aikanaan. Samat eläinlääkärit valmistuvat ensin perustutkintoon ja jatkavat erikoistumiskoulutukseen. On tärkeää, että erikoistumiskoulutusta tarkastellaan kokonaisuutena laadun ja koulutettavien määrän osalta jatkumona perustutkinnolle. Yhteinen vain erikoiseläinlääketieteen seurantaan ja kehittämiseen keskittyvä keskustelufoorumi kaikkien osallisten kesken palvelisi tätä tarkoitusta hyvin.

Hallituksen esitykseen on liitetty asetusluonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi erikoiseläinlääkäriskoulutuksesta. Alustavan asetusluonnoksen mukaan uudeksi erikoiseläinlääkärien koulutusohjelmaksi tulisi yleiseläinlääketiede ja elintarviketuotannon hygienian koulutusohjelma yhdistettäisiin osaksi ympäristöterveydenhuollon koulutusohjelmaa. Eläinlääkäriliitto kannattaa näitä muutoksia, erityisesti yleiseläinlääketieteen lisäämistä koulutusohjelmiin. Tarve yleiseläinlääketieteen erikoistumiselle on tuotu esiin useilta eri tahoilta.

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Kunnioittaen,

Mikko Turku
puheenjohtaja